

Kestävän matkailun suunnitelma /Levi ja Kittilä

Verkosto koolle!
7.6.2022

Ohjelma

klo 08.15	Aamukahvitarjoilu alkaa
klo 08.30	Tilaisuuden avaus
klo 08.35	Kittilän kunnan terveiset tapahtumaan. Katariina Palola, elinkeinojohtaja ja Jari Rantapelkonen, kunnanjohtaja (videotervehdys).
klo 08.50	Kestävän matkailun kehittämissuunnitelma. Markku Nissi, FCG
klo 09.30	Case: tekoja kestävän matkailun polulla. Marko Mustonen, liiketoimintajohtaja, Oy Levi Ski Resort Ltd.
klo 09.50	Tauko
klo 10:00	Tilannekatsaus kestävän matkailun kehittämisestä ja mahdollisuuksista. Keskustelua ja ideoita aiheesta
klo 11.30	Päätös

1

Työn tausta ja tavoitteet

Työn sisältö ja aikataulut

Kestävä matkailu

- Kestävässä matkailussa huomioidaan vastuullisuuden kaikki osa-alueet - valinnat jokapäiväisessä toiminnassa – teko kerrallaan.

- **Ekologinen**

Energia, vesi, irti fossiilisista polttoaineista
Ympäristöosaaminen, kiertotalous, hiilijalanjälki
Jäte, ruokahävikki
Luomu- ja lähiruoka, kasvisruoka
Palveluiden tuottaminen
Asiakkaiden rohkaiseminen vastuulliseen toimintaan

- **Taloudellinen**

Paikallisten työllistäminen
Kestävät investoinnit, yritystoiminnan pitkäjänteisyys
Integroituminen ja hyödyt paikallisyhteisölle
Hankintaketjun vastuullisuus
Yritystoiminnan läpinäkyvyys

- **Sosiaalinen**

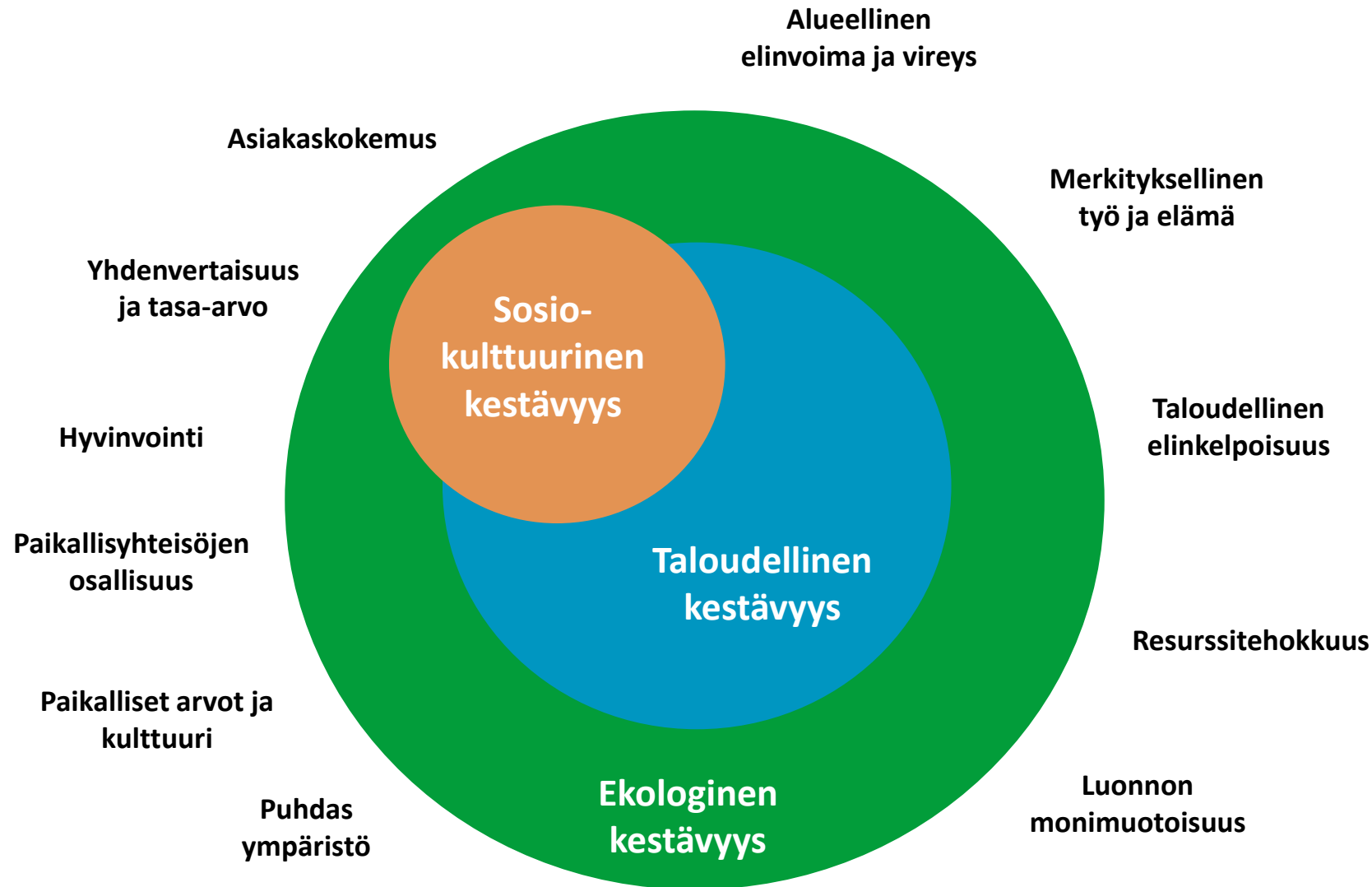
Paikallisyhteistyö, vuorovaikutus
Paikallinen työvoima
Yhteistyökumppanit, hankintaketju, sidosryhmät
Kyberturvallisuus
Matkailun hallinta, matkailun vaikutukset
Tasavertaisuus, esteettömyys

- **Kulttuurinen**

Kulttuuriperinnön suojeleminen ja vaaliminen
Paikalliset tuotteet ja elementit
Aitous
Yhteistyökumppanit ja sidosryhmäyhteistyö
Asiakkaan ohjeistaminen

Edut: Tehokas resurssien käyttö - Kysyntään vastaaminen - Mielikuva

Kestävä matkailu

Kestävän matkailun indikaattorit

- Kohteen hallinnointi
 - Taloudellinen arvo
 - Sosiaalinen & kulttuurinen vaikuttavuus
 - Ympäristövaikutukset
- (Visit Finland)

Kestävä matkailu on...

- Asennetta

- Valintoja

- Tekoja

- Viestintää

= Yritykset ja palvelurakenne (tarjonta)

= Matkailijat ja asukkaat (kysyntä, viihtyminen)

= Pelikenttä eli toimintaympäristö ja sen toimivuus (infra)

= Verkostot ja yhteistyö (toimintamallit)

Kestävyyttä edistäviä matkailun trendejä

- Slo-Mo (hidas matkustaminen, maata pitkin, ”takaisin raiteille”)
- Kotimaanmatkailun kasvu – tullut jäädäkseen?
- Luontoliikunta, lihasvoimalla liikkuminen, pyöräily - viime aikoina kasvussa etenkin hiekkatiepyöräily (Gravel)
- Aidot kokemukset, paikallinen kulttuuri, lähiruoka
- Vastuulliset valinnat, ”luxury without guilt”
- Matkailijoiden arvomaailman muutos koronan jälkeen - ”uusi luksus”, yhdessä oleminen ja laatu aika painottuvat uusien kokemusten ja kohteiden keräämisen sijasta

Työn sisältö ja suoritustapa

Päätavoite

Tuottaa Levin ja Kittilän kokonaisvaltainen kestävän ja vähähiilisen matkailun kehittämissuunnitelma, jossa on huomioitu taloudellisen, ekologisen ja sosiokulttuurisen kestävyysalueet sekä niiden vaikuttavuus.

Keskeisiä osa-alueita työsuunnitelmassa

- Tunnistaa kestävän matkailun ekosysteemin toimijat rooleineen ja laatia selkeä nykytila-analyysi
- Määritellä konkreettisia toimintalinjauksia ja toimintamalleja yritysten, julkisen sektorin sekä myös 3. sektorin suhteen.
- Luoda ymmärrystä sekä sitouttaa ekosysteemin toimijoita tiedon ja yhdessä tekemisen kautta entistä tiiviimmin yhteisten tunnistettujen päämäärien edistämiseen

Kestävän kasvun ja kilpailukyvyn varmistaminen

- Matkailumaailma ja toimintaympäristö muuttuvat nyt ennennäkemättömän nopeasti ja siksi varautumista, kysynnän muutosten tunnistamista, ennakointia ja uutta ajattelua tarvitaan enemmän kuin koskaan.
- Matkustushalukkuuteen vaikuttavat erityisesti turvallisuus (Ukrainan tapahtumat, koronapandemia) sekä Green Dealin tavoitteet ja vihreä siirtymä
- Isommassa kuvassa Green Dealin tavoitteet ja vihreä siirtymä vaikuttavat kaikkeen kehittämiseen ja rahoitukseen (ml. kestävän rahoituksen EU-taksonomia), mikä tarjoaa haasteiden lisäksi isoja mahdollisuuksia vähähiilisten innovaatioiden kehittämiseksi. Näkökulmina on sekä hiilijalanjäljen pienentäminen että hiilikädenjäljen suurentaminen.

Työn sisältö ja suoritustapa

- Selkeä suunnitelma kestävän ja vähähiilisen matkailun edistämiseksi
- Sitoutuneet toimijat ja siiloja rikkova ekosysteemi
- Maksimoi hyödyt ja minimoi haitat ennakoivasti
- Viestii teoista asiakkaille ja sidosryhmille
- Lisää uudistumista, kasvua ja kilpailukykyä

Prosessi ja työvaiheet

NYKYTILA-ANALYYSI

- Tunnistetaan ekosysteemin toimijat ja näiden roolit (ekosysteemikuvaus)
- Kartoitetaan ja analysoidaan toimintaympäristön, kestävyiden ja vihreän siirtymän reunaehdot ja mahdollisuudet
- Benchmarkataan ja kuvataan onnistuneita vastuullisen ja kestävä matkailun alueita niiden käytäntöjä (EU/globaali)
- Kutsutaan verkosto koolle ja käynnistetään sen sitouttaminen

Webinaari (Etätyöpaja I):
VERKOSTO KOOLLE! 6/22

Kehittämisen lähtökohdat ja tahtotila

Touko-kesäkuu

TEEMOJEN TYÖSTÄMINEN

- Työstetään kestävyiden kolmen otsikon (taloudellinen, ekologinen ja sosiokulttuurinen) alla keskeisiä kehittämisteemoja
- Koostetaan teemoista tiiviitä infopaketteja ja nostetaan esille hyviä benchmark-esimerkkejä
- Määritellään verkoston kanssa teemoittaiset tavoitetasot sekä soveltuvat kestävyiden indikaattorit
- Määritellään keskeiset kehittämistoimet tavoitteen saavuttamiseksi (kunta, yritykset, 3. sektori, tki-toimijat)
- Innovoidaan toimijoiden kanssa vähähiilisiä tuotteita ja palveluita

Etätyöpaja II: VASTUULLINEN
TUOTEKEHITYS JA PALVELUT 6/22

Linjaukset ja kehittämistoimet

Touko-syyskuu

VERKOSTON PELISÄÄNNÖT

- Laaditaan yhdessä verkoston toimijoiden kanssa yhteiset toimintatavat ja pelisäännöt
- Sitoutetaan toimijat kestävä matkailun edistämiseen
- Otetaan kantaa myös siihen, miten kestävydestä kerrotaan asiakkaille (linkitys erikseen tekeillä oleviin vastuullisuusviestintäkonseptiin ja -suunnitelmaan)

Lähityöpaja 1: Innovaatioleiri –
KAIKKI IRTI KESTÄVYYDESTÄ!
Pelisääntöjen työstäminen 8/22

Etätyöpaja IV: KESTÄVYYS ON YHTEINEN ASIA!
Paikallisuusteeman työstäminen ja
toimenpidesuunnitelman tarkentaminen 9/22

Yhteistyön tiivistyminen

Elo-syyskuu

KEHITTÄMISSUUNNITELMAN KOKOAMINEN

- Kootaan ja visualisoidaan suunnitelma, johon sisältyy mm.
 - Konkreettinen, aikataulutettu ja vastuutettu toimenpidesuunnitelma
 - Tiekartta (havainnollistaa keskeiset virstanpylväät)
 - Vihreän siirtymän rahoitusmahdollisuudet

Lähityöpaja 2/loppuseminaari:
Kipinäpäivät –KESTÄVYYDEN
KIPINÄ EI SAMMU! 10/22

Yhteinen suunnitelma

Suunnitelma valmis 31.10. mennessä

Lopputulos: Levin ja Kittilän kokonaisvaltainen kestävän ja vähähiilisen matkailun kehittämissuunnitelma

Julkinen, visuaalinen ja selkokielen suunnitelmaraportti

Alustava rakenne:

- Johdanto ja tiivistelmä
- Kestävyyden terminologiaa
- Prosessin kuvaus – yhteinen tarina suunnitelman tekemisestä
- Nykytila-analyysi (sis. tulevaisuuden mahdollisuudet)
- Kestävyyden näkökulmat, mahdollisuudet sekä toimintalinjaukset ja kehittämiskokonaisuudet eri toiminnoissa ja sektoreilla
 - Yhteinen tahtotila
 - Taloudellisen kestävyyden osa-alueet
 - Ekologisen kestävyyden osa-alueet
 - Sosiokulttuurisen kestävyyden osa-alueet
 - Tavoitteet ja kriteeristö
 - Kestävyydestä kertominen asiakkaille
- Ekosysteemi, yhteistyöverkosto ja pelisäännöt
- Konkreettinen, aikataulutettu ja vastuutettu toimenpidesuunnitelma
- Tiekartta (havainnollistaa keskeiset virstanpylväät)
- Fyysisen infrastruktuurin kehittämiskohteet
- Vihreän siirtymän rahoitusmahdollisuudet

Lisäksi suunnitelmasta laaditaan

- Ydinasiat havainnollistava, visuaalinen tiivistelmä
- infograafityyppinen ”kestävyyden huoneentaulu” kaikkien toimijoiden käyttöön (muistitauluksi seinälle)

Yhteiset työpajat ja tapaamiset

I Webinaari: VERKOSTO KOOLLE! (etä/hybridi)

7.6.2022 klo 8.30-11.30

- Lähtölaukaus ja tiivis info teemasta, kestävyiden ja vihreän siirtymän eri näkökulmat ja mahdollisuudet

II VASTUULLINEN TUOTEKEHITYS JA PALVELUT (etä)

16.6.2022 klo 9.00-11.30

- Tavoitetaso, indikaattorit ja kehittämistoimet
- Innovointia ja konkretiaa toimenpidesuunnitelmaan

III VASTUULLINEN INFRASTRUKTUURI (Kittilä)

Avoinna: Tekninen osasto 31.8., 1.9 tai 2.9 klo 9-12

- Tarpeet ja mahdollistajat yhteen
- Tavoitetaso, indikaattorit ja kehittämistoimet

IV KESTÄVYYS ON YHTEINEN ASIA! (hybridi)

9.9 klo 9.00-12.00

- Paikallisuusteeman työstäminen
- Toimenpidesuunnitelman tarkentaminen

INNOVAATIOLEIRI – KAIKKI IRTI KESTÄVYYDESTÄ!

Jerisjärvi, 30-31.8.2022

- Työpaja: toimintamalli, pelisäännöt, sitoutuminen
- Jos ohjelmassa aikaa: kestävyysteemojen sparraussessio

KIPINÄPÄIVÄT – KESTÄVYYDEN KIPINÄ EI SAMMU!

Levi, 6.-7.10.2022, koko päivä

- Loppuseminaari: suunnitelmaluonnoksen esittelyluonnos, tiekartta, rahoitus ja vihreä siirtymä

2

Tilannekatsaus kestävän
matkailun kehittämisestä ja
mahdollisuuksista

Keskustelua ja ideoita
aiheesta

Viitekehystenä Green Deal

- Green Deal on Euroopan vihreän kehityksen ohjelma ja strategia.
- Tavoitteena on tehdä EU:sta ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä.
- Green Dealin tavoitteet vaikuttavat vahvasti kaikkiin yhteiskunnan ja elinkeinoelämän aloihin – matkailuunkin.

Keppiä ja porkkanaa

- Green Deal ja **vihreän siirtymän** vaatimus vaikuttavat läpileikkaavasti myös kaikkeen rahoitukseen sekä meillä Suomessa että kansainvälisellä tasolla – julkisista rahoitusinstrumenteista aina pankkirahoitukseen.
- Vähintään 30 % EU-rahoituksesta kohdistuu vihreisiin investointeihin.
- > Käännetään haasteet mahdollisuuksiksi!

Esimerkkejä vihreästä siirtymästä matkailussa

Ilmastoteot	Kestävät hankinnat	Fiksu liikkuminen ja logistiikka	Vähähiilinen ruoka ja juoma	Kestävä kulutus ja energiatehokkuus	Luonnon monimuotoisuus
• Hiilijalanjäljen pienentäminen • Ilmastokestävä matkailu-rakentaminen ja infrastruktuuri • Kompensointi-mahdollisuudet (kunta, yritykset, matkailijat)	• Kestävyys-kriteereiden painotus (elinkaari-ajattelu) • Sertifikaatit ja ympäristömerkit • Uudelleen-käyttö, korjaus, liisaus • Yhteishankinnat	• Älykkäät matkaketjut ja joukkoliikenne • Kestävä ”mikro-liikkuminen” alueella (kalusto, reitistöt, opastus) • Viipymän pidentäminen	• Lähi-, luomu- ja kasvisruuan suosiminen • Luonnonkala • Villiyrtit • Sesonkiraaka-aineiden hyödyntäminen • Hävikin pienentäminen ja hyödyntäminen	• Jätteen minimointi ja lajittelu • Veden säästäminen • Vähemmän muovia • Älykäs valaistus • Uusitut energiamuodot • Energiaremontit • Jakamistalous • Kaluston yhteiskäyttö	• Suojelu ja ennallistaminen • Hiilinielut (tunnistaminen, arviointi, luokittelu, suojelu) • Kulttuuri-maiseman hoito • Pienet teot ja talkoilu • Sponsorointi
V I E S T I N T Ä • O P A S T U S • O H J E I S T U S • O S A L L I S U U S					

Soveltaen: <https://www.lapinliitto.fi/wp-content/uploads/2022/04/Matkailuyritysten-vihrea-siirtyma-vinkkivihkonen.pdf>

Tehtyä ja käynnissä olevaa työtä, mm.

- Levi 4 –kehittämissuunnitelma 2015 sekä aiemmat Levin kehittämissuunnitelma (I-III)
- Kestävän liikkumisen palveluiden ekosysteemi 2020-2022
- Levin matkailukeskuksen ja sen vaikutusalueen jätehuollon kehittämissuunnitelma 2019
- Teko kerrallaan - Levin vastuullisuusviestinnän käsikirja 2021
- Kestävät hankinnat –hanke 2016-2018: Innovatiiviset hankinnat pienissä kunnissa 2018
- Levin pyörämatkailun kasvuohjelma 2020
- Likiruoka – Maaseudun resurssien jakelun kehittäminen: Uudenlainen toimintamalli maaseutuyrittäjyyteen ja alueelliseen logistiikkaan, 2021-2022

Kestävän matkailun eteen tehtyä työtä, mm.

Levi Ski Resort ja Hotelli Hullu Poro

Break Sokos Hotel Levi, Hotelli Hullu Poro, Levi Ski Resort ja Eat Shoot Drive

Visit Levi – Suomen pohjoisin Green Office-toimisto

Design Hotel Levi, Levi Hotel Spa, Levi Suites, Levin Iglut – Golden Crown, Northern Lights Village ja Polar Star Apartments

Discover Lapland ja Lapin Luontoelämys

Etätyö ja matkailu -hanke

LEVI 4 - ydinsisältö

Kuva 31: Levin kehittämisen visio ja läpileikkaavat teemat

Levin kehittämisteemat ja painopisteet 2015–2025

KANSAINVÄLISYYS

- Uusien alueiden ja markkinoiden tavoittelu, panostus Aasiaan
- Entisten markkinoiden säilyttäminen – ei unohdeta Eurooppaa
- Lähialueet ja arktisuus
- Luksusmatkailun kehittäminen, elämyksellisyys
- Kokous- ja kongressimatkailun sekä tapahtumien kehittäminen
- Uudet saavutettavuuden keinot ja yhteistyöverkostot

DIGITAALISUUS

- Digitaalisuuden kehittäminen kaikessa toiminnassa (yritysten liiketoiminta, markkinointi, palvelut, rakentaminen, liikenne ym.)
- Älykkäät kaupunkiratkaisut
- Mobiiliteknologia
- Sähköinen saavutettavuus
- Digitaalinen tiedonvälitys – Inside Levi

MARKKINOINTI, ASIAKKUUDET JA BRÄNDIN KEHITTÄMINEN

- Kotimaiset markkinat sekä erityispanostukset
 - Kansainväliset markkinat, Aasia, luksusmatkailu, lähialueet (arktisuus), kokous- ja kongressimatkailu
- Kanta-asiakkuuksien kehittäminen:
 - Asiakashallinta
 - Kanta-asiakasohjelma
 - Koko matkakaaren aika: palvelujen myynti + lisämyynti
- Digitalisaatio, uudet mallit ja asiakasymmärrys
- Brändin jatkuva tarkastelu ja kehittäminen
- Eri markkinoille erilaisin argumentein
- Ympärivuotisuuden säilyttäminen

YHDESSÄ TEKEMINEN

- Yhteismarkkinointijärjestelmä yhdessä tekemisen ja kehittämisen perustana
- Yhteistyö, innovointi ja verkostojen ylläpitäminen (aamukahvitilaisuudet, innovaatioleirit ym.)
- Ohjelmajärjestelmien ym. ryhmien organisointi temaattisiksi kehittäjäfoorumeiksi
- Arktisen osaamisen ja yhteistyöverkostojen kehittäminen ja laaja-alainen hankeyhteistyö
- Levi 4 -etenemisen seuranta. Vuosittainen tilaisuus: laadullinen seuranta, ennakointi ja trendien tutkimus

KESTÄVÄ MATKAILU

- Luonnon monimuotoisuus ja sen ylläpitäminen & yhteys Leviä ympäröiviin luontoalueisiin ja kyläyhteisöihin
- Kestävä ruokatuotanto ja lähiruoka
- Paikalliset yhteisöt ja kulttuuri

INFRAN KEHITTÄMINEN

- Uusiutuvan energian käytön lisääminen keskitetyillä ja hajautetuilla malleilla
- Energiatehokkuuden ja energian toimitusvarmuuden parantaminen
- Ikääntyneen lomahuoneistokannan peruskorjaus energiatehokkaaksi
- Viisas liikkuminen, tehokas logistiikka ja saavutettavuus
- Reittien hoitomallien kehittäminen
- Ekotietoisuuden lisääminen
- Ekologisuuden vahvistaminen yritysten toiminnassa
- Merkittävää lisäarvoa älykkäistä applikaatioista

OSAAMINEN, LAATU JA PALVELUNTUOTANTO

- Kohdenneet täsmäkoulutukset, teemapäivät, lyhyet koulutukset
- Porehdytyksen kehittäminen ja LeviPassin päivitys
- Esimiestyön kehittäminen
- Laatujärjestelmän kehittäminen ml. ohjelmajärjestelmien
- Tuotekehityshankkeet ja yritysten tuotekehityksen tukeminen

Kestävän matkailun ekosysteemi

TURVALLINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ
KESTÄVÄ SUUNNITTELU
ILMASTOKESTÄVÄ KAAVOITUS
LUOTETTAVA VALVONTA
VASTUULLISET HANKINTAKETJUT
LAADUKAS KOULUTUS
LÄPINÄKYVYYS, VIESTINTÄ
AJANKOHTAINEN TUTKIMUS
SUJUVAT SIIRTYMÄT JA LOGISTIIKKA
LUONTOARVOJEN SÄILYMINEN
YHTEISTYÖ
INNOVAATIOT

KANNATTAVA LIKETOIIMINTA
YHTEISKUNTAVASTUUS
OIKEUDENMUKAISET SOPIMUKSET
LAADUKKAAT PALVELUT
PAIKALLISTUOTANTO
TYÖPAIKAT
KULTTUURIN KUNNIOITUS
AITOUS, LAATU
TOTUUDENMUKAINEN MARKKINOINTI
KYBERTURVALLINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ
TOIMIVA ARKI
VASTUULLISEN TOIMINTATAVAN RAHOITUS

Mitä eri tahot odottavat? Mitä ne tuovat?

Keskustelua ja ideointia aiheesta

Pääkysymykset

1. Omia tekoja kestävyiden polulla nyt ja tulevaisuudessa (10-15 min)
 - Jaa oma tekosi
 - Miksi haluamme kehittää kestävä matkailua?
2. Kestävän matkailun ekosysteemi – eri tahojen odotukset ja mitä he voivat tuoda ekosysteemiin (10-15 minuuttia)
3. Levin ja Kittilän erityiset kehittämistarpeet ja mahdollisuudet sekä painotukset kestävan matkailun suunnitelmassa? (10-15 minuuttia)
4. Yhteenveto ja jatkoaskeleet

Kirjurit: Markku Nissi (etä) ja Marianne Hietalahti (läsnä)